

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਮੁਨਸ਼ੀ ਸਿੰਘ।-ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਉਪ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਰੇਵਾੜੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ,- ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ: 753 ਆਫ਼ 1962:

ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ (1953 ਦਾ ਐਕਟ) - ਸੈਕਸ਼ਨ 24-ਏ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕੱਢਣ-ਕੀ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ।

ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਬਲਾਕ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਲਾਕ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਲਾਕ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਲਾਟ ਕਰਨਾ। ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਅਤਿ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24-ਏ(1) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਹੁਕਮ, ਮਨਾਹੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਵਜੋਂ ਨਾ ਵਰਤਣ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਦਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣਨਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਾ ਕਰਨਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਜੈਨ।

ਐਚ.ਐਲ. ਸੋਨੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੁਨਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੁਝ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਦੇ

ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੁਬਾਰਾ ਅਲਾਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਕੱਢਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖੇਤਰ ਰਾਖਵਾਂ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਰਪਲੱਸ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਅਸਲ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਅਸੰਭਵ ਸੀ। ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਦਾ ਪੈਰਾ 7 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸੀ:-

"ਮੁੜ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਖਰੇ ਬਲਾਕ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪੈਰਾ 10 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਧੂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 9 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

"ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਖੇਤਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 22 ਨਵੰਬਰ, 1959 ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।"

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਪੁਨਰ-ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਖਰੇ ਬਲਾਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਟਰਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਏਕੀਕਰਨ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸਬੰਧਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ, ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅੰਡਰ-ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦਾ ਪੈਰਾ 5, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਕੀਕਰਣ ਕਾਰਜਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਸੰਯੋਜਨ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਬਲਾਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਕਲ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਬਲਾਕ ਬਣਾਏ ਸਨ। 12 ਦਸੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਇਕਸੁਰੀਕਰਨ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਹੇਲਡਿੰਗਜ਼..... (ਸੂਚੀ 'ਏ' ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ) ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੀ ਧਾਰਾ 24-ਏ(ii) ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953, ਸਰਕਲ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਫਸਰ * * * * *ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਕਸੁਰਤਾ ਕਾਰਜਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ, ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ (1) ਕਿ ਨੱਕਾਸ਼ੀ ਦਾ ਕੰਮ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਸਪਸ ਖੇਤਰ ਸਮੇਤ ਉਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਬਲਾਕ ਜਾਂ ਬਲਾਕ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ (2) ਕਿ ਇਹ

ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨੱਕਾਸ਼ੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 24-ਏ ਉਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭੂਮੀ-ਮਾਲਕਾਂ ਕੋਲ ਸਾਂਝੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਕੁਝ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ, "ਸਮਰੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੂਜੇ ਭੂਮੀ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।" ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ: -

"ਜਿੱਥੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਰਪਲੱਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਕਸੁਰਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।"

ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵੀ, ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਏਕੀਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਂਝੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ (ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ) ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਸਰਪਲੱਸ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਖੇਤਰ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 24-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਆਪਣੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚੋਣ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਾਰਸਲ ਜਾਂ ਪਾਰਸਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ

ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ. ਅਫੋਰਟੀਓਰੀ, ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਏਕੀਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 24-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 24-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਦਾ. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਬਲਾਕ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਬਲਾਕ ਦੀ ਨੱਕਾਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 24-ਏ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਇੱਕ ਬਲਾਕ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਉਸਦੇ ਖਰਚੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 100 ਰੁਪਏ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਸ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ : ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਮਲ ਕੁਮਾਰ, ਟਰਾਂਸਲੇਟਰ।